



Kandidatuppsats socialantropologi

Lunds Universitet

Den gotiska subkulturen i
närbild.

En del av Londons undre värld.

Av: Lima Håkansson, SANK01

Innehåll

Inledning.....	3
Problemformulering.....	4
Syfte.....	4
Tidigare forskning.....	5
Teoretiska perspektiv.....	6
Fält och metod.....	9
Empiri och analys.....	10
Slimelight.....	11
Konstruktion och dekonstruktion av en gotisk identitet.....	15
Stil och klädsel – den visuella representationen.....	23
Sammanfattning och slutsatser.....	36
Källförteckning.....	39

Inledning

Mitt intresse för den gotiska rörelsen började under tiden jag bodde i Oxford, Storbritannien 1995-1996. Jag besökte en gotisk nattklubb av en slump och blev direkt helt tagen av musiken, kläderna, frisyerna, sminkningarna och framförallt stämningen. Det låg någonting i luften, något spännande och suggestivt. Männerna var vackra med långt svart hår och svart smink runt ögonen, svarta tights jeans och gärna svart fisknäts-tröja. Kvinnorna klädde sig i korsetter och lack-kjol, även de mycket vackra med exceptionella sminkningar och frisyrer. Allt detta fascinerade mig och de verkade svåråtkomliga i sin subkultur. Som vampyrer som dök upp från ingenstans mitt i natten och dansade fram till småtimmarna. Sedermera flyttade jag till London och då bestämde jag mig att själv anamma denna spännande subkultur. Jag kom i kontakt med andra goter via gotiska nattklubbar i London. På en av nattklubbarna var man tvungen att vara medlem för att komma in och medlem blev du först efter att du fyllt i ett frågeformulär om gotisk musik och fått deras godkännande. Utan medlemskap var du beroende av att en annan got skulle signera in dig. Det kändes på något sätt förbjudet och spännande att ta till mig subkulturen och jag tyckte om att andra ”vanliga” människor tittade på mig, exempelvis på tunnelbanan eller när jag gick på stan. Ibland hade jag tuppkam, ibland löshår – smink och kläder gick att förändra i oändlighet. Jag gillade att vara i centrum, precis som många andra exhibitionister jag träffade inom rörelsen. Det var viktigt att höra till, men att ändå ha sin egen nisch och stil i den stilen som ändå redan fanns. Musiken känns och kändes suggestiv och dramatisk och jag intresserade mig både för stilen med dess attribut och musiken som är got-rörelsens grund. Denna frambringande mystiska atmosfären som rådde på got-nattklubbarna fascinerade mig och jag levde cirka tre spännande år inom rörelsen, som got. Hela mitt väsen och min uppenbarelse genomsyrades av denna subkultur som i sin tur ledde till att jag lyckades fånga en del av denna kultur på bild som jag flera år senare sammanställde i min bok *The Fairy & the Pixies*.

Problemformulering

Hur konstruerar man en identitet och vad är en upplevd identitet? Under mitten och slutet av 1990-talet var jag en del av got-rörelsens subkultur i Oxford och London. Vad gjorde jag för att identifiera mig som got? I denna uppsats kommer jag beskriva och visa den gotiska subkulturen, främst den som existerar i London, inkluderat en del av anhängarna. Dessutom kommer jag att skriva om mera generella begrepp inom rörelsen, såsom betydelsen av musiken, kläderna, sminket, symbolerna och frisyerna. Jag kommer att använda mig själv som informant med tyngdpunkt på intervjuer både med mig själv och två andra representanter från got-rörelsen och berätta om mina erfarenhetsbaserade upplevelser. Frågeställningen hur man konstruerar en identitet är relevant då vi numera mer och mer väljer att skapa vår egen identitet med olika medel inom olika sociala fält. Det finns inte mycket forskning kring got-rörelsen därför anser jag att det är viktigt att synliggöra denna subkulturs essens. De olika habitus vi människor besitter och förankrar återspeglar den vi vill vara och den person vi skapar samt hur vi vill att andra ska uppfatta oss. Intrycksstyrning, såsom Goffman benämner våra försök att påverka vår omgivnings perception av oss själva (Goffman 1959:216-217). Vi föds inte till en given roll längre – vi skapar den.

Syfte

Mitt syfte är att ta reda på och få fram hur det är att leva som got, vad händer med personens livsutrymme, vad det är som lockar i denna subkultur, hur man bygger upp sin identitet och vilka attribut är det man identifierar sig med? Avsikten är att öka förståelsen till olika identitetsorienteringar och hur det yttrar sig i teoretiska begrepp såsom Tönnies ”Gemainshaft” och ”Gesellschaft.”

Tidigare forskning

Paul Hodkinson, sociolog och lektor på University of Surrey, England, har skrivit boken *GOTH, Identity, Style and Subculture* 2002 och bland annat använder jag mig av den boken som en central källa i min uppsats. Hans forskning visar att man förstärker sin identitet som got genom att visa upp och äga de rätta attributen och tillhörigheterna inom got-rörelsen. Det blir ett kulturellt kapital. Attributen som ingår i got-rörelsen är fladdermöss, krucifix, vampyrer och solglasögon (Hodkinson 2002:44). Även skräck-makeup, färgade kontaktlinser och Dracula-tänder ingår. Hodkinson menar att den viktigaste aktiviteten för goter är att socialisera sig med andra medlemmar i got-rörelsen samt gå på olika events och tillställningar (Hodkinson 2002:85). Detta kan tänkas stärka deras identitet som got. Goter reser till andra ställen och städer för att gå på olika nattklubbar. Så gjorde även jag, reste till andra länder och andra städer än London i Storbritannien.

Tidigare forskning visar att det ofta är arbetarklassens ungdomar som startar upp subkulturer. Ju mer subkulturen blir oberoende, stark och distinkt desto mer ökar medlemmarnas beroende av varandra, för bland annat social kontakt och för att bekräfta deras sätt att leva (Hodkinson 2002:10). I got-rörelsen är de flesta medlemmarna medelklass och/eller kommer från en medelklassfamilj och många av dem är studenter. Det blir en identitet att tillhöra en subkultur.

Beverley Skeggs, professor i sociologi vid Goldsmiths University of London, beskriver begreppet "lifestyle" som tillhörande den nya medelklassen, en livsstil som styrs av konsumtion och smak. (Skeggs 2004:141 ur Sarelin 2012:18). "Lifestyle" har även att göra med hur identiteter skapas genom bland annat individuella val (Sarelin 2012:18). Lifestyle-begreppet innebär att personer själva konstruerar sin identitet genom att välja olika produkter och göra val som främjar det sätt de vill bli uppfattade på. Då individen konsumerar vissa kläder, kan han eller hon välja att bli sammankopplad med till exempel arbetarklassen (Sarelin 2012:18). Det vill säga, man uttrycker sig och påverkar omgivningens uppfattning om en själv, man ägnar sig åt intrycksstyrning. Ett av Bourdieus största verk handlar om habitus, det vill säga de egenskaper vi medvetet och omedvetet lägger oss an med och besitter.

Teoretiska perspektiv

Bourdieu talar om olika sociala fält. Med det menar han på att fältets olika aktörer delar en del unisona fältkaraktäristiska intressen såsom vad som är sanning på vetenskapens fält. Inom got-rörelsen strider medlemmarna om vem som har rätten att definiera vad som är typiskt gotiskt, samtidigt som de enas om att fältets grunder är värda att försvara. Medlemmarna försvarar fältet från yttre hot, det kan man se hos goter som varit med länge i rörelsen och är skeptiska mot nykomlingarna i gemenskapen. Enligt Bourdieu skapar striderna mellan de erkända medlemmarna och nykomlingarna en progressiv fortskridande utveckling av fältet (Engdahl & Larsson 2011:249). Inom olika sociala fält kan de etablerade försvara den ordning som råder – ortodoxin- då nykomlingarna, heterodoxa, använder sig av strategier för att ta över och genskjuta den redan rådande ordningen. Exempel på heterodoxa rörelser är det postmodernistiska synsättet inom vetenskapen och inom got-rörelsen dyker det upp olika klädes- och frisyrmode som kommit och gått. Nykomlingarna är mer futuristiskt klädda än de klassiska goterna som kanske övervintrat sedan tidigt 1980-tal och har svart långt hår, fisknätröja, svart smink, svartmålade naglar och vitt puder.

Jag har använt mig av texten ”A Tale of Two Pregnancies” av Lila Abu-Lughod i boken *Anthropological Theory* och den berättelsen har tjänat både som modell och inspiration för denna uppsats. Precis som författaren i den ovan nämnda berättelsen har jag använt mig själv som informant och redskap i denna uppsats. Jag skriver mycket utifrån mig själv eftersom jag har erfarenhetsbaserade upplevelser av hur det är att vara med i got-rörelsen under en längre tid, det vill säga tre år i mitt fall. Det går att jämföra två världar, den gotiska världen med den västerländska världen, såsom Lila Abu-Lughod jämför sin graviditet i den västerländska världen med muslimska egyptiska kvinnors graviditet. Både Lila Abu-Lughod och jag levde i den värld där vi vuxit upp, västvärlden, parallellt med den andra världen, den muslimska för Lila Abu-Lughod genom hennes antropologiska arbete i Egypten och jag inom got-rörelsens värld och dess seder och bruk. Det kallas för att man är bikulturell. Lila Abu-Lughod ser sig själv som hybrid på så sätt att hon befinner sig både i arabvärlden och i västvärlden. Jag rörde mig mellan två världar hela tiden där jag ibland kunde känna att jag levde ett dubbelliv, speciellt med tanke på den mörka sexualitet och det narkotikamissbruk som ibland rådde bland människorna inom got-rörelsen. Abu-Lughod anser att etnografier ska skriva om det särskilda, inte om det generella. Hon är huvudsamtidigt för sin uppsats genom att hon bland annat analyserar och dokumenterar sin egen väg till att bli gravid. Hon använde sig både av västerländska och icke-västerländska metoder (McGee & Warms 2008:535). På ett sätt vågar

jag kalla det att hon ”goes native” genom att ta stor del i de olika metoderna som skulle innebära att öka fertiliteten, enligt de österländska metoderna. Hon anammar vissa ritualer även om hon förkastar en del av dem när hon kommer hem till väst.

Jag har i denna uppsats försökt fånga upp essensen av det som tillhör mitt ämne, nämligen got-rörelsens anda och dess olika attribut. Det särskilda som gör got-rörelsen till just got-rörelsen. Precis som Abu-Lughod så analyserade och dokumenterade jag genom anteckningar men främst med min kamera, hur det var att vara just got och ”go native” under de år jag levde i Storbritannien. Det var en mycket speciell känsla och upplevelse och jag kände mig privilegierad. När jag idag ser bilderna ser jag dem ur ett annat perspektiv. Det har gått nästan 15 år sedan jag fotograferade människorna och mina tankar och känslor om dem har förändrats under tid. Pink skriver i sin bok *Doing Visual Ethnography* att bilder nödvändigtvis inte behöver ersätta ord, att bilder inte behöver vara den dominanta delen i sättet att representera etnografiska arbeten. Pink hävdar också att det inte finns någon hierarki mellan de olika visuella medierna för den etnografiska presentationen. Pink säger också att de kan betyda olika mycket och inte behöver spela samma roll i akademiska arbeten (Pink 2007:6). I början av användandet av kameror och filmkameror i fältarbeten blev antropologer beskyllda för att inte vara objektiva med sitt dokumenterande och att det inte höll måttet för forskning (Pink 2007:9). Att använda sig av fotografier som antropologen själv har tagit är för mig ett sätt att se antropologens tolkning och att få ta del av antropologens sätt att dokumentera det han eller hon har upplevt. Eftersom vi alla har olika referensramar kommer vi alltid att göra vår egen tolkning av antropologens bilder och dess berättande. Förr sågs fotografien som ett sannings-medium, att det var sant det som fångats på bild, trots att redan de tidiga fotograferna kunde lägga till eller dra ifrån objekt i bilden. I dagens media-samhälle vet vi att många bilder är manipulerade i olika dataprogram så fotografier har mist sin tillförlitlighet som evidensbaserande medium, även om det fortfarande används till att visa bevis av till exempel en krigssituation. Trots att sanningen går att manipulera tänkte jag när jag fotograferade goterna i London att detta är beviset. De bevis jag behövde för att visa oinvidga hemma i Sverige att jag levde nära dessa goter som jag fångade på bild och att de var fascinerande människor som valt att leva ut sin individualism genom teatraliska kläder och frisyurer som påminner om den Wagnerska operan. Bevisa att jag levde i en värld i världen, i en subkultur som många inte visste fanns. Det utforskade.

”Grief and a Headhunter’s Rage” av Renato Rosaldo (McGee & Warms: 2008:537) har precis som jag skrivit om Abu-Lughods text fungerat som inspiration och modell till denna uppsats.

Hans text handlar till viss del om privilegierad positionering där man ger favör åt olika slags förklaringar och ger andra förklaringar lägre rang. I hans försök att förstå Ilongots jakt på huvuden applicerar Rosaldo västerländska vetenskapsmodeller på fenomenet. I hans text, där han skildrar stammen Ilongots jakt på människohuvuden får han fram förståelsen för stammens beteende genom att han själv går igenom en stor sorg när hans hustru omkommer under ett antropologiskt uppdrag. Jag kan tänka för mig själv att det vore omöjligt att förstå och försvara ett sådant fruktansvärt illdåd som att hugga av huvudet på en människa. Men Rosaldo lyckas med just detta – att förstå den andre. Frågan är kanske om läsaren köper hans argument? Men är det inte det antropologi till stor del handlar om – att förstå den andre? Jag ville förstå goterna, hur de levde, vad som drev dem till att vara goter, hur är det att vara got och hur känns det att vara got? Min upplevda identitet av detta fenomen är brett, mångfacetterande och kittlande. Alberoni talar om rörelser som blir institutioner, efter det att de varit rörelser ett tag och ”överlevt” dess begynnande faser, då övergår de till att bli mer stabila institutioner som överlever över tid och att det är en historisk process (Alberoni 1984:221). Karismatiska ledare ingår ofta i den begynnande rörelsen, ”the nascent state”, objekt för fanatism (Alberoni 1984:27). Rörelser som blivit institutioner börjar som ”nascent state”. Det är de mest lojala personerna som ingår i ”nascent state” och de talar ofta om att gå tillbaka till rötterna, begynnelsen. Den gotiska rörelsen har överlevt och gått från ”nascent state” till institution, då got-rörelsen är starkt förankrad, både i samhället och inom den egna rörelsen. Man kan tala om Ferdinand Tönnies’ begrepp ”Gemeinschaft”, det vill säga ett samhälle, eller grupp som bygger på personlig lojalitet och personlig förtrogenhet. Detta är småskaliga samhällen. ”Gesellschaft” däremot som bygger på storskaliga samhällen, är ett begrepp för samhällen som är organiserade och ordnade på ett abstrakt sätt i relation till lagar och förordningar, där samhällsmedlemmarna sällan känner varandra personligen (Hylland Eriksen 1995:41). Jag skulle vilja hävda att både ”Gemeinschaft och ”Gesellschaft” passar in på got-rörelsen då det ofta bygger på vem man känner, att man vet vilka som tillhör rörelsen, och då gärna inom ett visst område, till exempel där man bor. ”Gesellschaft” är rörelsen i stort, den globala got-rörelsen, där man inte känner varandra men vet att rörelsen existerar i flera länder och på flera platser. Tack vare internet kommer ”Gesellschaft” närmre ”Gemeinschaft” genom att man avståndsmässigt kommer närmre varandra globalt genom olika gotiska nätverk och forum där man lär känna varandra. Det är även så att Tönnies menar på detsamma, det är en av hans poänger, att i varje ”Gemeinschaft” finns ett ”Gesellschaft” och vice versa.

Fält och metod

De olika metoderna jag använt i min uppsats är strukturerade och semi-strukturerade intervjuer, deltagande observation och litteraturstudier. Dessutom bifogar jag fotografier som jag tagit och som är relevanta då motiven faller inom den gotiska genren och att den gotiska rörelsen lägger stor vikt vid den visuella aspekten. En stor del av got-rörelsen är hur man väljer att profilera sig rent visuellt och estetiskt. Bilderna togs under en viss tid, 1997-1998. Vikten av att föra in den visuella, fotografiska aspekten i denna uppsats är att som antropolog och kanske även som lekman, vill du komma nära och veta känslan hur det är att leva som got. Eftersom got-rörelsen är av en mycket stark visuell karaktär av många dimensioner så föreföll det sig naturligt att inte bara med ord beskriva goternas utsmyckade och teatraliska uppenbarelse, utan att även visa med bilder från mitt eget bildarkiv från den aktuella tiden. Bilderna analyseras av mig.

Nattklubben Slimelight ligger i stadsdelen Angel, strax bakom tunnelbanestationen. Dit gick jag när jag bodde i Oxford och London, så gott som varje lördag i knappt tre år, mellan 1996-1999. Det är Londons största got-nattklubb men det görs så gott som ingen reklam för nattklubben. Där var ofta fullt ändå de åren jag levde ut min gotiska ådra där. Man var tvungen att vara medlem för att komma in på nattklubben, annars måste en annan got signera in dig, godkänna dig. För att få ett medlemskap i nattklubben måste man fylla i ett frågeformulär om gotisk musik och om du klarar provet får du lov att bli medlem. Första gången jag var där, 1996, utan medlemskort, tog jag och min väninna mod till oss att fråga kvinnan i långt, svart hår och lack-kjol i kön framför oss om hon kunde signera in oss. Förvånande nog var det en mansröst som svarade oss att det gick bra. Hans klädsel och smink var så proffsig på plats att vi inte kunde ana att det var en kille. Förvånande, men spända på denna nattklubb tog vi oss in som nykomlingar i Londons got-värld. Inte hade jag en aning om då hur livet skulle te sig de närmst kommande tre åren, än mindre anade jag hur det skulle bli efteråt, åren efter Slimelight.

Det fanns två dansgolv när jag gick där, ett med 80-tals new romantic samt got-musik och ett dansgolv med industri-musik. Efter 15 år åkte jag tillbaka till London och Slimelight, våren 2013. Jag har valt att koda två av mina intervjupersoner som jag intervjuade på våren 2013. En tjej som jag intervjuade på Slimelight och en kille som jag känt sedan mitt andra besök på Slimelight 1996. Kodningen beror på anonymitetsprincipen.

Jag hade även förmånen att besöka Debaser på Medborgarplatsen i Stockholm i juni i år, 2013, då Peter Murphy som är sångaren i världens första got-band "Bauhaus" uppträdde och gav en konsert. Konserten har jag skrivit om i denna uppsats då den också är en del av mitt underlag i min uppsats.

Empiri och analys

Varje subkultur måste förstås på sina egna villkor, precis som varje samhälle måste förstås ur sin egen inre logik. Jag håller absolut med Paul Hodkinson i hans resonemang om att få tillträde till goterna, respondenterna, att förstå deras sätt att leva är det bästa sättet att själv leva som got, för att förstå och få erfarenhet hur det är att vara och leva inom got-rörelsen (Hodkinson 2002:5). Mina tre år inom got-rörelsen gav mig en stark inblick och erfarenhet hur det är att leva som got, ett induktivt perspektiv, något som jag använder mig av i detta uppsatsskrivande.

Got-genren startade 1979 i England efter det att det brittiska bandet "Bauhaus" släppte låten "Béla Lugosi's Dead". Goten uppstod ur punken som en mer melodiös förgrening. "Bauhaus" räknas som det första renodlade got-bandet. Först kallades got-genren för "Post-Punk" (Gunn 1999 ur Brill 2008:3). Goten är en politiskt och religiöst obunden subkultur och dess anhängare kallas för goter efter engelskans "goths". Jag har valt att kalla den gotiska subkulturens anhängare för goter/got efter SAOL:s och Nationalencyklopedins benämningar på ordet.

Eftersom goten är sprungen ur punken så kan man fråga sig om punkens betydelse för goten är grundläggande och om punken var tvungen att "hända" annars hade ingen got-musik eller got-rörelse funnits? Kläddesignern Vivienne Westwood och McLaren skapade klädstilen som står för en av huvuddelarna i subkulturens utveckling (Hodkinson 2002:138).

Got-kläderna har fått inspiration av basisten i bandet "Sisters of Mercy" Patricia Morrison (sedermera även basist i "The Damned") och Julieanne Regan som på slutet av 1980-talet visade genom de mörka korsetterna, spets och sammetstoppar stilen för vissa got-kläder och de utvecklade en länk mellan got-anhängare och vampyr-fiction (Hodkinson 2002:46). Som got tyckte jag det var skönt att klä mig teatraliskt, jag tyckte kläderna var vackra, en del kläder

var i Viktoriansk stil andra kläder var mer gjorda i pvc, lack och läder. ”Catwoman”-kläder till exempel passar mycket väl in på Slimelight och i got-rörelsen för övrigt.

Filmer som got-rörelsen blivit influerad av är bland annat ”Interview with the Vampire” och ”Dracula” av Bram Stoker (Hodkinson 2002:44). Massmedia hade en stor betydelse i början av got-rörelsens upprinnelse i början av 1980-talet. Via nattklubbar, radio, press och tv spred sig musiken och got-stilen både inom och utom Storbritannien som snart var känd som ”the goth scene.” (Hodkinson 2002:37) I mitten på 1980-talet uppstod en mix med andra musikgenrer som till exempel indiemusiken, men numera står got-musiken för sig själv på nattklubbar. I mitten av 1990-talet försvann scenen mer eller mindre ur ett medialt – och ur allmänhetens perspektiv. Det jag märkte när jag levde som got var att de som var dj:s var själva goter, likaså de som drev särskilda skiv-affärer specialiserade sig på got-musik var också goter och jag stöder mitt resonemang med Paul Hodkinsons material (2002:115). Även de som äger och driver nattklubbarna är ofta själva goter och med i rörelsen. Jag färgade håret i två färger ibland, till exempel svart och lila eller svart och knallrött och min sminkning var oftast mycket markerande genom mycket svart kajal och ögonskugga, eyeliner som jag målade nerför tinningarna. Grunden lade jag med en bra foundation med vitt puder ovanpå. Ibland klistrade jag på små facett-slipade stenar i ansiktet i färg eller så var stenarna genomskinliga. Till detta lade jag till ett blått eller lila läppstift. Håret tuperade jag och fönade till tuppkam. Klädseln varierade jag ofta, men ändå inom samma gotiska stil. En kväll på väg till någon nattklubb med gotiskt tema kunde jag till exempel ha på mig nätstrumpbyxor, korsett synlig med bh utanpå, handbojor fästa i ett av mina nitbälten samt svart figursydd sammetskavaj. Bootsens var antingen Dr. Martens med minst 14 hål, svarta lackstövlar med plåtå eller mina stövlar med metallbeslag både i klacken och längst hela stövelns skaft i form av knäppen.

Slimelight

Media och kommersen står i opposition till subkulturer. Det är inte förrän subkulturen existerat och varit etablerad ett tag som den involverar sig i marknadsföring etcetera (Hodkinson 2002:12).

Den tyska got-scenen är annorlunda än den brittiska även om de är starkt influerade av varandra och det är en omöjlighet att dra en exakt skiljelinje mellan de båda ländernas gotiska rörelser. Det var i början av 1990-talet som den gotiska kraften förflyttades från Storbritannien till Tyskland vilket blev fästet och centrum för got-rörelsen. Numera är det inte längre Storbritannien som got-rörelsen är störst i utan det är Tyskland (Brill 2008:4). Got-rörelsen är dessutom mycket mer fragmenterad i Tyskland vilket lockar till sig medlemmar som är mer ute i periferin. Annars är det mest i både Tyskland och Storbritannien som got-rörelsen frodas och expanderar. I USA startade got-rörelsen strax efter dess uppkomst i Storbritannien och ett got-band som gick i bräschen var ”Christian Death” (Brill 2008:7).

Jag gick spänd in på nattklubben Slimelight den 23:e mars i år då jag där skulle göra en studie till denna uppsats. Det var många år sedan jag var där sist och jag var nyfiken på hur mycket som hade ändrat sig sedan sist samt hur jag själv skulle uppfatta och uppleva min kväll där. Interiören bestod bland annat av caféstolar och cafébord, soffor i skinn eller skinnimitation, tygklädda bänkar att sitta på samt mörkbruna smala plastlådor till bord. Väggarna vid dansgolvet var svarta och det lyste från gröna, röda och vita lampor. Toaletterna var sig lika, damernas såg precis lika dana ut med svarta väggar. Herrarnas vet jag inte. Det fanns i huvudsak tre rum, två dansgolv varav ett got- och ett industridansgolv. Barerna var två stycken, uppdelade på två rum. Det gick även att äta där, man kan köpa mat, till exempel hamburgare eller sallad men även drycker såsom kaffe, te och alkohol som är till försäljning.

Långa svarta skinnrockar, hattar, svarta kläder, korsetter, tatueringar, svart hårfärg samt rosa, blått och grönt hår, det är en del av symbolerna jag såg inne på nattklubben. Dessa markörer visar att man är got och tillhör got-rörelsen. Många av dem har rakat av sig håret på sidorna på huvudet – särskilt män. Ingen har direkt uppstående tuppkam även om de kunde ha det med tanke på de frisyerna som de hade. Killen som jobbar i garderoben har ditsatta djävulsöron/alv-öron som är påbyggda hans egna öron. En av goterna hade kråsblus och svart rock samt en käpp och påminde mig om skådespelarna Tom Cruise och Brad Pitt i ”Interview with the Vampire”.

Jag ser två ”old-timers” som gick frekvent på Slimelight även när jag gick där för ca 15 år sedan (1996-1999), en kille med blått hår och en tjej med rosa hår – lite mer futuristiska goter skulle jag kalla dem. Det brukade vara en sed att ta med sig egna alkoholhaltiga drycker och ibland även andra substanser in på nattklubben. Ett klassiskt kännetecken att man var på väg in på Slimelight var när man hörde klirret från spritflaskorna i de bruna kassarna, ljudet kunde

man höra när goter klev av tåget i tunnelbanan i Angel. Vid ingången frågade jag om det fortfarande var tillåtet att ta mig sig dricka in. ”Nej” svarade vakten så jag drack upp en del av min Coca Cola innan jag slängde den i soptunnan bredvid ingången. Väl inne på nattklubben kom killar och tjejer med proppfulla ryggsäckar och väskor, svarta, och den ena efter den andra goten tog upp ölburkar, cider och vin från väskorna. Det är tydligt att vakterna helt och hållet ser mellan fingrarna på denna gamla tradition på Slimelight, att ha med sig egen alkohol. En kille tog upp en ”bag-in-box” utan boxen, bara påsen med vin och bjöd sina vänner på. Framför mig till höger satt cirka fem personer, killar och de delar en joint. Jag såg på formen att det är en joint och kände det starkt på lukten. Jointen går laget runt. På toaletten luktade det amfetamin.

Musiken var sig lik men got-musiken har ändå blivit kallare och hårdare, inte lika melodiös som för 15 år sedan. De spelade ändå mycket musik från förr, cirka var fjärde till femte låt kände jag igen från tiden jag gick där. De spelade tre ”The Cure”-låtar under de 2½ timme jag är där och det var en liten grupp människor som dansade. Sammanlagt var där nog max cirka 60 personer under de timmarna jag var där. Våldigt lite folk, men när jag gick sa vakten det skulle komma cirka 800 personer på påskafton, helgen efter jag var där, men jag vet inte om jag tror honom.

Min upplevelse av att vara på Slimelight igen var att jag hade en ”ensamkänsla”, men kände mig inte särskilt bortkommen och jag försökte verka oberörd över att jag inte hade någon med mig. Ändå var jag rädd för att uppfattas som en panelhöna. Jag njöt av att vara där, samtidigt som jag tyckte det var långtråkigt mellan varven. Det var för lite folk, men jag kunde lätt sätta mig in i om det hade varit fullt med goter där. Jag stod i den ena baren vid några tillfällen och köpte te och kaffe. Tiden gick förhållandevis långsamt, men jag observerade mycket och gick in på toaletten och antecknade det jag sett och upplevt. Jag är jätteglad att jag fick intervjun med ”Mandy.”

Jag intervjuade en ung kvinna på nattklubben Slimelight. Jag kallar henne ”Mandy” och hon vet inte om att hon blev intervjuad för detta syfte, att användas i min kandidatuppsats. Jag lät intervjun fortgå ungefär som ett vanligt samtal och hon berättar för mig att hon kommer från ett litet ställe i Kent och att hon åker till Slimelight bara då och då. Mandy arbetar i en klädesbutik som heter ”Primark” och hon får inte lov att ha tatueringar för företaget och det är anledningen till varför hon inte har några berättar hon för mig. Hennes mamma är från Belgien och Mandy och hennes familj bodde i London mellan hon var 3-16 år. För Mandy är

det inget politiskt, religiöst eller kulturellt att vara got, utan hon menar att som got kan hon vara den hon verkligen är – det kommer inifrån! Hon berättar att vid 14 års ålder tyckte hennes familj att hon var en demon. Jag fick lov att ta några foton, knäppte tre bilder med min Iphone och hon poserade gärna. Hon kysste min hand när jag gick.

Vid ett tillfälle satte sig en kille vid gaveln vid mitt bord och lade provokativt upp benen på bordet. Jag kände att han ville provocera mig, i alla fall så upplevde jag det så. Dess förr innan så stötte han till bordet av misstag så mitt te rann ur koppen ut på bordet, men jag tror inte han såg att han stötte i bordet. Jag skulle gå till baren för att hämta något att torka upp teet med men bartendern gick själv ut och snyggade till det. En annan kille satt mycket vid mitt bord och han höll på med sin mobiltelefon hela tiden, sms:ade tror jag. Vi tog inte mycket notis av varandra men båda tyckte nog det var skönt att där satt någon annan bredvid.

Under mina år på Slimelight på 1990-talet inträffade ofta nedanstående händelse. Det var en man och jag som sökte varandra och dansade. Så här kunde det se ut:

Spänningen mellan oss, elektriciteten bara finns där och vi dras till varandra. Luften darrar och det luktar amfetamin i hela rummet. Det formligen rinner fukt på väggarna, fukt som bildas av svett från de som dansar. Där av lukten. Han slänger med sin cape och skjuter fram skrevet, det hänger nitskärp och kedjor om vartannat på höfterna. Han är säkert närmre 50 år. Jag är 21. Jag vet inte hans namn, men det är otaliga gånger vi dansar med varandra. Låten är Kate Bush's "Running Up That Hill", och det är alltid bara till den låten vi dansar, ingen annan, och jag njuter av varje ton. Varje lördag Dj:n spelar den låten söker vi varandra med blicken som leder oss in i vår "parningsdans." Vi snuddar vid varandra, nära att helt gå upp i varandra, men kyssarna uteblir. Det är det som är hela grejen mellan oss, att komma nära och att visa upp sin åtrå för varandra men att det bara stannar där. Bitterljuvt.

Sexualiteten bland goterna är ett ganska påtagligt fenomen. Det anspelas på sex och fetischism och sadomasochism kan vara en del av scenen, även om jag inte sett något sådant öppet inne på Slimelight. Andra nattklubbar, såsom Torture Garden till exempel som inte är en renodlad got-nattkubb, hade en scen till för sex, bland annat gruppsex. Det fanns även tortyriska inslag med underkastelse och smärta som en del i uppvisningen och utförandet. Rosaldos sätt att förstå huvudjägarna och deras dåd kanske även finns invävd på ett liknande sätt hos deltagarna i den frivilliga sexuella tortyren som människor utsätter och utsätts för på nattklubben Torture Garden. Är det en annan smärta som ersätts av den fysiska, sexuella smärtan? På goth-klubbar kan man se goter av samma kön som håller handen och hånglar.

Senast jag var på Slimelight såg jag detta och miljön känns tolerant och ibland inbjudande för detta.

Konstruktion och dekonstruktion av en gotisk identitet

Jag byggde upp min identitet som got genom kläder, smink och olika udda frisyrer, bland annat hade jag vid flera tillfällen tuppkam som har sitt fäste i punken. Got-rörelsen och punken ligger nära varandra, bland annat i dess avståndstagande till mainstream, vad det än gäller inom mainstream. När jag först kom in på nattklubben Club Latino (som inte spelade någon latino-musik alls) och fick höra den gotiska musiken, känna den mystiska stämningen och se de gotiskt klädda människorna då kände jag att ”det här vill jag ha mer av!” Som en slags drog. Jag drogs så starkt till den melankoliska depp-rockmusiken med dess lidelse och mystik och de goter som fanns där, deras klädstil lockade mig och jag tyckte det var snyggt att killarna sminkade sig. Allt bara tilltalade mig helt enkelt! Jag ville vara som dem, ha allt de hade för jag kände att det stämde inom mig. Som tjejen ”Mandy” jag intervjuade på Slimelight i mars i år säger så även för mig kommer det inifrån att du är got, man känner att det är ens rätta jag. Det håller jag helt och hållet med ”Mandy” om. Äntligen kunde jag vara den jag ville vara och jag kände mig mer ärlig och sann mot mig själv när jag ”transformerade” mig som got. Sedan följde tre år för mig inom got-rörelsen och jag studerade även på college, ämnet fotografi, och inom det ämnet och mediet kunde jag göra delar av got-rörelsen synlig för icke invigda. Mina fotografiska arbeten handlade mycket om androgynitet, identitet och jag lekte med könsroller samt vad som är gott och ont. Så jag tog med mig got-rörelsen in på college, London College of Printing & Distributive Trades. Numera heter colleget London College of Communication och jag studerade där 1997-1998. Mitt examensarbete resulterade i en bok som jag gav ut 12 år senare, 2010 och den heter *The Fairy & the Pixies* och är en bildserie i svart/vita bilder där jag regisserar, sminkar och fotograferar tre personer, där en av modellerna är jag själv. Jag blev ombedd av min fotografilärare att titta på Cindy Shermans verk då hon använder sig själv som redskap och modell i sina bilder, något som lockat mig i mina arbeten. Identitet och könsroller lutar mer åt det feministiska hållet inom got-rörelsen, även för männen som sminkar sig och klär sig mer

feminint. Hur man betar sig och den attityd man har är ofta feministiska och musiken anknyter mer till det feministiska än det maskulina (Hodkinson 2002:54). Mina systrar tyckte att jag nu hade blivit mer mig själv medan gamla vänner från skoltiden tyckte att jag verkligen hade förändrats, och ur deras vinkel förmodar jag att de menade till det sämre. Mina föräldrar var lite förundrade men de hade alltid litat på mig och tog det mesta med ro, och precis som min vän ”Michael” som jag intervjuat till denna kandidatuppsats, så var både min och hans familj helt okej med det. Saker och ting blev tillåtna när jag anammade got-stilen samtidigt som det uppstod begränsningar i arbetslivet, men jag kände att jag verkligen blev mig själv. I London var det lättare att hitta arbete som got, det fanns många olika arbetsplatser där det antingen var en fördel att vara got eller så spelade det ingen roll. I Sverige och på mindre orter kan det vara mycket svårare att hitta en försörjning då toleransen och acceptansen för olikheter inte är lika utbredd. Idag om jag hade levt ut stilen på den skånska landsbygden där jag nu bor hade jag absolut fått problem och folk i det utomstående perspektivet hade säkerligen trott att allt stod nog inte rätt till med mig. Särskilt nu när jag har blivit mamma så hade säkert min föräldrar-roll ifrågasatts om jag gick omkring med rosa garn i håret, pvc-byxor och slängkappor. Folk på landsbygden, ”Gemeinschaft”, hade vetat vem jag var och det hade säkerligen förekommit tassel och tassel bland grannar. Det hade kunnat uppstå de mest udda och konstiga rykten på grund av okunskap och rädsla. Kanske hade jag blivit helt utesluten ur gemenskapen.

När jag shoppade saker i London, kläder, skor och hårfärg till min stil, var det också en del av identiteten vilka affärer man handlade i. Camden Market och Stables Market i Camden var populära, likaså Carnaby Street och Kensington Market. Där kunde man på en eftermiddag transformeras till en got via kläder, smink och de udda frisörsalongerna som skapade de mest fascinerande frisyerna. Det var också ett sätt att lära känna andra inom got-rörelsen då man ofta stötte på andra goter på ovan nämnda ställen. De som ingår i got-rörelsen har både en individuell och en kollektiv identitet, till exempel så har ”alla” på sig identiska boots (Hodkinson 2002:67). Inom got-rörelsen är hälften av medlemmarna män och hälften är kvinnor. Hodkinson gjorde ett frågeformulär som deltagarna på Whitby Gothic Festival fick fylla i och då var de flesta respondenter medelklass eller inom högre utbildning. 97% identifierade sig som vita. Som got bör du inte bara gilla det andra goter gillar, du bör också ogilla det andra medlemmar ogillar (Locher 1998:10 ur Hodkinson 2002:74). Goter ogillar mainstream (Hodkinson 2002:74).

Musiken är självklart en stor del av got-rörelsen och tillhörigheten. Musiken är ryggraden inom hela scenen och det finns hybriditeter inom got-musiken. Interaktionen mellan lokal och global pop-musik producerar en internationell ”transkultur” som interagerar med lokala kulturer och på det sättet skapar hybriditeter. Den säregna prägeln som de lokala kulturerna besitter blir mer och mer ihålig då ”transkulturerna” blir mer och mer universella och på så sätt blir de meningslösare (Hodkinson 2002:14). När jag frågar min informant ”Michael” om vad som är mest viktigast med goten, om det är musiken, kläderna, nattklubbarna, vännerna eller att tillhöra en grupp så svarar han att allt jag nämnt är viktigt, men kanske är det musiken som binder samman goterna mest.

I Stockholm i juni i år, 2013, hade jag förmånen att se sångaren i bandet ”Bauhaus”, Peter Murphy, på Debaser på Medborgarplatsen. Konserten var ett axplock av Bauhaus mest kända låtar och jag kände igen så gott som de alla. Peter Murphy spelade och sjöng även material från hans solokarriär och det var en underbar känsla att uppleva och höra världens första got-låtar spelade live. Även om de andra medlemmarna i bandet var utbytta till andra musiker var det förstklassigt ”Bauhaus” och förstklassigt ”goth” och jag njöt i fulla drag. Människorna som var där var framförallt goter, för mig vackra i sina utsmyckade kläder och fantastiska frisyrer. En skillnad jag lade märke till var att dagens goter som hade rakat hår på sidorna av huvudet och låtit håret bilda en tjock, tuperad, bred man på huvudet nu även hade färgade polisonger som hängde ner på kinderna. Under tiden jag var got och gick på nattklubbar i Oxford och London såg jag aldrig den versionen på tuppkam-frisyr, utan var håret rakat på sidorna av huvudet var även polisongerna avrakade. Många av besökarna bar piercings samt tatueringar och got-riktiga kläder. Jag kände gemenskap med dessa människor och det kändes skönt att finnas mitt ibland dem och mina tankar gick till min tid i England då jag själv såg ut på ungefär samma sätt. Peter Murphy och bandet spelade även den klassiska låten *Bèla Lugosi’s Dead*, början till hela den gotiska musik-scenen och rörelsen. Hela konserten kändes full av mystik och förväntan. Peter Murphys djupa, lidelsefulla röst tog totalt tag i mig och den landade perfekt på musikens toner som mestadels gick i moll. Att lyssna på ett band som ”Bauhaus” är för mig att lyssna på något inom mig själv som gått förlorat men som nu fått liv igen genom musiken och dess ångerfulla toner som ger en bitterljuv känsla. Det är kanske en del av nycklarna för goterna, att det är genom musiken och stilen som man kan må bra. Att man mår bra av att lyssna på vemod och sorg, vilket säkerligen är främmande för många människor. Det finns inom mig, på insidan i min själ att den gotiska musiken matchar mina känslor och tankar och att jag genom got-rörelsen fick utlopp för att vara den jag kände att jag

var. Det bara stämde, sa ”klick” mellan mig och musiken, och att få se Peter Murphy uppträda var en ynnest och ett privilegium som fick mig att känna den där känslan igen att allting bara stämde. Jag växlade några ord med en got-tjej i baren som dessutom var en mycket vacker got och hon frågade mig om jag sett Peter Murphy förut. Det har jag så jag svarade som det var att jag sett honom i Paris 1998. I samma stund som orden kom ur mig insåg jag att det faktiskt var 15 år sedan. Jag sa till tjejen att jag hoppas denna konsert blir bra. Hon svarade att den kan inte bli annat än bra när det är Peter Murphy som uppträder. Med facit i hand kan jag bara hålla med.

Anledningarna till varför jag beslutade mig för att inte använda got-kläder längre år 2000, att inte längre spegla mig i rörelsen, var att jag hösten 1998 insjuknade i akut psykos. Mitt tillstånd varade i knappt två år, det första året gick sjuk jag utan hjälp. Min sinnesförvrängning skrämde mig men jag hade sjukdomsinsikt hela tiden så att hallucinationerna jag såg och upplevde förstod jag bara var synvillor – om än så verkliga. Jag hade kommit hem till Sverige några månader tidigare, på sommaren för att sluta med det jag höll på med – att ta droger. De flesta av mina vänner inom got-rörelsen tog droger, mest amfetamin, hasch, alkohol och ecstasy. Detta var en del av markörerna inom rörelsen. Jag slutade med drogerna men fick senare denna psykos som fick mig att tro att alla hatade mig och att jag var den största skurk på jorden. Jag åkte tillbaka till London igen och då började jag känna en rädsla för got-rörelsen och dess anhängare. Vilken makt drogerna och även rörelsen hade över mig utan att jag själv var medveten om det. De andra goterna kunde hålla stilen, föra sig, leva ut sin got-identitet. Jag mindes mig själv förr, som en tjej som ofta var i centrum, det gick bra för mig på college, hade många vänner uppfattade jag det som och jag kände mig stark och dynamisk. Mina fotografi-idéer var många och rörde sig i sfären för got-motiv och det kändes som om jag visste vad jag höll på med. Nu, 1999 var jag en skugga av mitt forna jag, utan vänner, utan college, utan min got-identitet! Jag var slagen till slant. Det var jag och mina syner samt mina tankar och de var inte snälla mot mig. Jag visste inte hur jag skulle komma ur mitt tillstånd och bli frisk. I augusti 1999 kom jag till ett alternativt behandlingshem i Sverige, utanför Eslöv. Jag visste inte då att de som drev behandlingshemmet och de som jobbade där var alla scientologer. Det var en mycket sjuk och ned-psykande behandling jag fick gå igenom. Personalen visste att jag hade en psykos och att jag hade hallucinationer, och att jag gått med detta ca 10 månader, att det inte gick över. Idag ser jag det som självklart att de förstod att deras behandlingsmetoder inte kunde häva en så djup psykos, men de var ute efter mina pengar och att jag skulle bli medlem i deras

scientologi-kyrka. I efterhand kan jag blicka tillbaka och tänka på deras rörelse ur ett antropologiskt perspektiv, att som Alberoni säger så har sekter oftast en karismatisk ledare och anhängarna är de duktiga och lojala studenterna. De som arbetade på behandlingshemmet ville få mig ”omvänd”, att totalt anamma och gå upp i deras kyrka. Som beskrivs i boken *Snapping* av Flo Conway och Jim Siegelman så blev jag även personlighetsförändrad av deras ”terapi”, mer än vad drogerna hade personlighetsförändrat mig. Scientologin är en sekt med en enväldig ledare, L. Ron Hubbard – trots att han är död. Man följer hans skrifter slaviskt inom behandlingshemmet. Går man emot programmets och terapiernas principer blir man bestraffad. Personlighetsförändringen skedde gradvis på mig där ledarna gör allt för att utöva och ha ”mind control” över ens sinne, bland annat via terapimodellen som kallas ”Dianetiken”. De lyckades till viss del med att plantera deras griller i huvudet på mig. Min syster sa vid ett tillfälle då jag var hemma hos mina föräldrar på permission att jag blivit personlighetsförändrad. När jag kände och märkte detta själv blev jag rädd – deras metoder av indoktrinering fungerade ju! Precis som de ville. ”Mind control.” I de nya religionerna så som New Age och även scientologinrörelsen spelar psykologin en stor roll. Individualiseringen blir starkare i de nya religionerna samt religionerna kan innehålla mycket av så kallad självutveckling (Conway & Siegelman 1978:3). Många hamnar i sekter då de till exempel blir arbetslösa, hela deras identitet faller och då är det lättare att hamna inom andlighet och sekter för att få svar på existentiella frågor då man söker efter svar (Conway & Siegelman 1978:3).

Min identitet som got på utsidan av mig själv slutade definitivt år 2000, efter att jag rymt från behandlingshemmet och försökt bilda mig en ny identitet. Den nya identiteten var mer en avsaknad av got-identiteten än en nyorientering och jag visste inte vilken identitet jag skulle forma mig i. Den starkaste identiteten som följde var ändå sjukdomsidentiteten. Sjukdomsbilden var så oerhört stark för mig för jag kände ju inte igen mig själv och jag fungerade inte som innan jag insjuknade. Jag var tagen ur min kontext eftersom jag inte längre orkade, ville eller kunde röra mig i Londons got-kretsar längre. Jag var som ett får utan herde. En fruktansvärd känsla och en fruktansvärd upplevelse. London ”drog” fortfarande i mig åratals efter att jag lämnat scenen och den jag en gång var, den var jag inte längre. Jag kämpade under många år att få tillbaka mitt gamla liv fast utan droger, att jag skulle fortsätta identifiera mig med goter och got-rörelsen, men det blev ohållbart i längden. Got-musiken som varit en viktig del för mig kunde jag knappt lyssna på längre. Jag ville bara att allt skulle vara som vanligt igen, att jag kunde lita på mitt sinne och ta för mig av livet som jag alltid gjort. Alberoni hävdar att kollektivet är större än självet eftersom kollektivet har en stark makt

över oss (Alberoni 1984:98). Jag hade tillhört kollektivet inom got-rörelsen och nu upplevde jag att det fortfarande hade makt över mig, trots att jag inte tillhörde den subkulturen längre. Det var numera en börda att ha tillhört got-kollektivet än vad det var en tillgång. Allt såg jag som misslyckande. Jag hade älskat att vara en del av got-rörelsen, och som Alberoni skriver så är det endast konkreta sociala formationer i samhället som kan bli älskade, till exempel sekter, kyrkan, familjen, politiska partier och därmed rörelser (Alberoni 1984:105). När jag insjuknade undvek jag all psykiatri då jag inte ville finnas i några register om att jag var psykiskt sjuk. Jag väntade in i det sista att sjukdomstillståndet skulle gå över av sig själv, men det gjorde det aldrig. I november år 2000 gick jag till en psykiatriker som sjukskrev mig direkt och 2001 började jag medicinera mot psykosen och hallucinationerna. Det skulle ta många år innan jag kom på fötter igen, men medicinerna hjälpte mig att komma ur psykosen.

Min upplevda identitet som got hade som sagt ställts på ända och den upplevda identiteten jag nu hade var en identitet jag inte ville ha. Jag längtade efter både min gamla got-identitet och den identiteten jag hade då jag var ovetande om got-rörelsen och dess ”mörker”. Då lyckligt ovetandes om drogernas bakslagseffekter och kampen mot en fruktansvärd fantasivärld som skulle jaga mig i flera år.

För att återknyta till ovannämnda teorier om hur man kan göra udda handlingar såsom Ilgnot-folket gör genom att skära av huvudet på människor, så vill jag försvara goternas udda val att vara just goter genom att det är något inom dem som får dem att känna sig ”hemma” inom rörelsen. Såsom ”Mandy” sa så kommer det inifrån att vara got och som ”Michael” säger, så var det kanske så att det var den stilen han var programmerad till att anamma. För mig blev ”omvändelsen” till att bli got något jag upplevde jag inte kunde eller ville stå emot eller vara utan. Det var helt plötsligt bara någonting som stämde till fullo inom mig och sa att detta var rätt. Detta var någonting jag verkligen var och jag kände det som om jag befann mig vid ett stort smörgåsbord där jag kunde välja och plocka av det allra godaste och ta till mig allt det jag ville ta till mig inom scenen. Både vad gäller människorna, musiken och stilen med dess attribut. Drogerna hjälpte till att förstärka mina intryck och upplevelser, upplevelser som jag delade med andra goter (även punkare) inom rörelsen. Allt blev till en enhet där jag visste vem jag ville vara och kunde välja den jag ville vara. Även om det var en slags ”omvändelse” så vill jag ändå påstå att det inte var en ”pånyttfödelse”. Kulter har den förmågan att leverera ett koncept, en eggande, suggestiv mystifiering av att ”det är detta du söker, vi har vad du vill ha...” och jag fann precis vad jag ville ha. Det fanns inget annat. I en kosmopolitisk stad som London så finns det plats för både goter, punkare och business-män som arbetar och lever i

samma stad, sida vid sida. Alla vet om varandra, att de olika kategorierna finns men det är ingen stor sak att en business-man sätter sig jämte en got på tunnelbanan, de är vana vid att alla har en plats i denna storstad. Turisterna tittar desto mer på goterna, och som jag nämnt tidigare så tyckte jag om att andra tittade på mig, även om jag vek undan blicken för att ge ett besvärande intryck och för att stärka min svåråtkomlighet och integritet. I England där got-rörelsen är förhållandevis stor, är dess påtagliga existens mer märkbar och kännbar hos icke-goter där, än vad den är i Sverige. I Sverige är det många som inte har en aning om vad en got är, medan det är vanligare i England att de som icke-goter känner igen fenomenet. Där vet de jag stötte på och pratade med om vad goter är, medan i Sverige tittar man frågande när jag börjar tala om got-rörelsen eftersom de aldrig har blivit exponerade av scenen.

Gemenskapen med andra goter är viktig för att känna att man är i ett sammanhang. Det är ju dem man ”tillhör”. Att gilla samma saker och att tycka illa om samma saker är viktigt som jag nämnt tidigare. Jag speglade mig mycket i andra goter och på ett sätt kan jag säga att jag var neurotisk, mer eller mindre, då jag brydde mig mycket om vad andra tyckte och tänkte om mig. Givetvis bidrog drogerna till att stärka mina neuroser. Amfetamin som var en av mina huvuddroger, gjorde att jag blev mer och mer nervöst lagd. På försommaren 1998 åkte jag och min dåvarande kille från London till Leipzig musikfestival, tillsammans med några andra goter. Det var en upplevelse utöver den got-cirkeln jag rörde mig i London. Det fanns olika musik-genrer representerade, bland annat punk, got-musik, industri, ebm och pagan – det vill säga hednisk musik. Både livemusik och även dj:s spelade på olika ställen och det var mycket folk, människor som såg ut ungefär som oss goter från London. Det var en speciell känsla att tillhöra denna subkultur och träffa sina likar i andra länder, de som också utökat sin identitet genom att vara got. Precis som Lila Abu-Lughod så har man som got två identiteter, både som människa i den ”vanliga”, till exempel västerländska världen, samt en identitet som got i den gotiska världen, en värld som existerar parallellt med den ”vanliga” världen. Jag rörde mig och befann mig där jag visste jag var välkommen som got, till exempel på det college där jag studerade fotografi. Där kändes jag som en tillgång att vara got, både från lärarnas håll men även från de klasskompisar som blev mina vänner. Identiteter upplevs och uppskattas olika på olika håll i världen. I England hade jag många olika arbeten, både där jag syntes, som till exempel i klädesbutiker samt där klienten inte såg mig, nämligen när jag arbetade som telefon-marknadsundersökare för ett företag i centrala London. Där spelade mitt utseende ingen roll eftersom jag inte syntes för den jag intervjuade på telefon. Som butiksförsäljare av kläder var mitt utseende en tillgång för jag drog till mig uppmärksamhet. I Sverige fick jag

inte tillbaka mitt sommarjobb som kassörska på Maxi Stormarknad, eftersom jag inte kunde se ut så tyckte en av mina chefer. De hade varit barmhärtiga nog att låta mig jobba där två somrar, då med en schal på huvudet eftersom jag hade rakat huvud och inte fick visa det. Men med schal gick det bra. Att sedan vissa kunder trodde jag hade cancer var en annan sak. Så jag kände att min identitet som jag skapat som got passade mycket bättre in i London där jag kunde med framgång ha kvar min stil och identitet som got och på så vis ha en plattform där jag kunde skapa och vara och uppnå framgång genom den jag var. Där var det gångbart att vara jag, inte på liten ort i Sverige.

Att tillhöra en subkultur kan lätt förknippas med att vara en "tonårsgrej". Att det är en fas ungdomen eller den unge vuxne går igenom en gång i livet, och att den fasen är tidsbegränsad. Jag ser min tid inom got-rörelsen som en del av en utforskande och experimentell tid. En tid då jag kunde "ta ut svängarna" för jag levde ändå i en sådan bisarr miljö att den ena extrema utlevelsen gav utrymme till fortsatt brytande av barriärer. Man kan säga med Victor Turners ord att jag befann mig i en "liminalfas". Det är en fas inom och utom tidsbegreppet (Lambek 2002:328). Man tillhör varken det gamla som förr varit så välbekant, inte heller tillhör man det nya då detta nya inte trätt i kraft ännu. Det gamla livet innebar det liv jag levde innan jag kom i kontakt med got-rörelsen, och det nya är det liv som kommer efter jag lämnat got-rörelsen. Got-rörelsen tillhör liminalfasen och jag befinner mig i den. I liminalfasen uppstår en egen identitet, som är skild från den gamla och den nya identiteten. I liminalfasen har goten en chans att utforska sig själv och andra, i den miljö som finns tillgänglig för goter. Nattklubben Slimelight befinner sig i en slags liminalfas då det endast är invigda i scenen som får tillträde till nattklubben. Det måste vara en invigd som signerar in nykomlingen på klubben. Väl där inne har man tillgång till allt som är gotiskt där, en värld innanför dörrarna av det mystiska, utanför den "vanliga" världen. En värld i världen. En identitet som danas av att tillhöra got-rörelsen, där personerna blir "smittade" av varandras idéer om vad som utgör scenen, både den typiska, klassiska got-rörelsen samt den mer futuristiska och modekänsliga delar av scenen. För det är ju människorna som formar och formas av got-rörelsens tankar och attribut som springer ur idéer om vad got är. Liminalfasen är den förändring som sker mellan två steg och mellan dessa två steg finns got-rörelsen, och även andra subkulturer. En upplevd identitet som kanske känns tillfällig, eller tänker man fortsätta som got även resten av sitt liv, eller i alla fall flera år framöver? Vad är det som händer när man beslutat sig för att hoppa av rörelsen? Vilka faktorer spelar in för att man ska lämna scenen? Är det en slags mognad? Går det att lämna bara sådär? Eller kräver det

bearbetning av vad man varit med om inom rörelsen, så att man kan gå vidare och leva ”normalt” igen?

Stil och klädsel – visuella representationer

Jag har valt att ha med bilder i uppsatsen från tiden då jag bodde i England, när jag var got. Bilderna har jag tagit själv utom en bild på mig själv och min vän Elizabetta, allt analogt med svart/vit film. Jag har dessutom framkallat de flesta filmerna själv och även framkallat bilderna i mörkrum, på egen hand. Jag hade ett eget mörkrum, men min mesta produktiva period var när jag studerade fotografi – Arts & Design, på college i London, då jag använde en stor del av studietiden i mörkrummet. Det var underbart att ha tillgång till deras faciliteter och allt fanns där redan på plats. År 2011 läste jag en 7,5 hp kurs på distans, Jönköpings Högskola i ett ämne som heter ”Fotografi – Visuell kommunikation”. Efter 13 år utan att studera ämnet fotografi tog jag upp det igen via denna kortkurs och det var en mycket givande och inspirerande kurs med olika tema på varje lektion. Det är med den kursens hjälp jag kommer analysera mina bilder i större och mindre kontexter, att använda mig av de analytiska redskap som redan finns inom fotografi och visuell kommunikation.

När det gäller fotografier, så är betraktaren med i beräkningen. Vilka tankar och känslor väcker bilden hos betraktaren? Det finns tre anledningar till varför man vill ta en bild; kommunikation, uttryck och/eller dokumentation. För mig var de alla tre komponenterna viktiga. Dokumentationen viktig eftersom jag visste att detta är en kort stund i mitt liv som jag träffas och umgås med dessa människor och tiden förändrar allt. Samtidigt var det ett kreativt uttryck, att få visa vad jag såg och upplevde i en del av Londons underground värld. Att ge det udda en plats. Att gå emot strömmen och väcka frågor som rör sexualitet och könsroller. Detta kommunicerar jag i en del av mina bilder, det var oerhört viktigt för mig att visa, dokumentera, ge uttryck för den världen jag då levde i. Goterna var som tidigare nämnts generellt svårtillgängliga och jag jobbade hårt på den personliga relationen med vissa människor, för att vinna deras förtroende för att få med dem på bild. Att skapa en bildupplevelse snarare än bara visa en bild. Bildens värde ligger i när någon känner och tänker när de tittar på bilden. Fotografi och antropologi är förenliga ämnen och de kan förstärka

varandra i sitt samarbete. Precis som inom antropologin där vi försöker förstå den andre, hur det känns att leva på ett specifikt sätt, så kännetecknas en bra bild genom att den framkallar känslor, hur det känns när man gör eller lever på ett visst sätt, där bilden öppnar upp till olika frågor. Likheter mellan fotografi och antropologi är bland annat att båda ämnena vill beskriva hur det känns att till exempel bestiga ett berg, inte hur man bestiger ett berg. Enligt Stefan F Lindberg som undervisar via internet på kursen "Fotografi – Visuell kommunikation" från Jönköpings Högskola, så bör vi först uppleva bilden och sedan analysera den. Vi ska inte vara för teoretiska. Det finns egentligen ingenting som är rätt eller fel i en tolkning av en bild eftersom det är betraktaren som avgör genom sina upplevelser av bilden om den är bra eller dålig. En suddig familjebild kan till exempel ha mycket större affektionsvärde och betyda mycket mer än en flashig, "perfekt" tagen glansig reklambild. Nedan kommer ett urval av bilder från tiden jag bodde i London. De är alla tagna under min tid som got och de är en del av min identitet och den verklighet jag levde i då. Pink, som har skrivit boken *Doing Visual Ethnography*, skriver att man använder sig av antropologiska metoder när man studerar media. Hon talar då om "media etnografi" (Pink 2011:1). Detta kan stärka berättandet, kartläggningen och förhoppningsvis förståelsen för andra kulturer, i detta fall för den gotiska subkulturen. En fråga som kan uppstå är att man eventuellt kan styra och färga betraktarens tolkning av det man visar med fotografierna. Jag hävdar att vi tolkar det vi ser och hör olika på grund av de olika erfarenheter och förkunskaper vi har om ämnet, därför är det ingen motsättning till att visa en bild tillsammans med en text eftersom det sällan finns en "rätt" och en "fel" tolkning av upplevelsen. Enligt Pinks syn på fotografier så kan alla fotografier vara etnografiska beroende på sammanhanget.

Det visuella inom gotkulturen är av stor vikt av vad det innebär att vara got. Jag klädde mig på ett sådant sätt att det skapade uppmärksamhet i de flesta sammanhang jag vistades i, om än bara blickar. Jag visste att jag skulle få uppmärksamhet för min visuella teatraliska aspekt, precis så som andra goter får genom sin klädsel och stil. Den medvetenheten som goter har över hur den gotiska stilen uppfattas, gör det naturligt för mig att ha med fotografier från denna visuella subkultur. Det finns gotiska modeller som gärna vill bli fotograferade och det finns nyfikna betraktare som gärna vill se människor som tillhör denna subkultur, en kultur som är högst visuell. Eftersom gemene man inte har så stor tillgång till den brittiska gotiska subkulturen så kan en del av innehållsvärdet av mina bilder ligga i ett slags sensationsvärde, att här visas en underground värld upp för allmänheten, en värld de annars inte fått ta del av. Vissa av de bilder jag visar här i uppsatsen är spontana, men de flesta är arrangerade. För mig

har de lika stort värde men man bör ha i åtanke att jag som fotograf arbetar på olika sätt på grund av hur mycket jag kan påverka bildskapandet. Det jag föredrar är uteslutande studiofotografering, där kan jag utöva min fotokonst i den riktning jag önskar. Jag känner en fördel med att kunna planera, visualisera och konkretisera mina fotoprojekt. Samtidigt är det högt i tak, även spontaniteten får flöda där början och slutet för projektet är utan förutbestämda gränser. Formvärdet är en annan aspekt, där kommer det konstnärliga också in – ett talande bildspråk. Kompositioner påverkar hur vi upplever bilden, formen har ett språk som förmedlar sättet vi läser en bild. Budskapsvärdet, det vill säga vad vill fotografen berätta med denna bild? Vad säger bilden? En annan fråga man kan ställa sig är om fotografen lyckas styra betraktaren att tänka i vissa riktningar, att betraktaren tar till sig bilden på så vis som fotografens tankar och intentioner om bilden var när han/hon tog bilden. Formvärdet i mina bilder är för mig inte det största värdet även om jag anser att estetik bidrar till bildupplevelsen. Det ena behöver inte utesluta det andra, det finns plats för alla tolkningar och riktningar i mina bilder. Budskapsvärdet känns ändå starkare. I mitt sätt att förmedla den gotiska subkulturen via det fotografiska mediet önskar jag att betraktaren får en nyfikenhet till att veta mer om mina bilder, gärna berättelserna kring hur jag skapade bilderna och hur det kom sig att just dessa bilder blev till. Gärna en suggestiv känsla, kittlande och gåtfullt, lockande men någonstans förbjudet. Självklart hoppas jag att förutom att väcka nyfikenhet så önskar jag att mina bilder också bidrar till den egna tolkningen av bilden och dess ämne, att vare sig man tycker om bilderna eller inte så väcker de och omdanar tankar, men även att ge tankar du kanske inte annars hade tänkt. Att du på så vis upptäcker nya aspekter hos dig själv och även i din omgivning.

Bild 1: Denna bild är på det brittiska bandet "The Damned". De spelade på en pub i Camden, London hösten 1997. Det var en tillfällig återförening av bandet. Jag har framkallat bilden medvetet med starka kontraster för att få den hårdare, dramatiska effekten. Inte så mycket tonade gråskalor. Vitt är vitt och svart är svart. Bilden säger mig att det är en medveten klädstil sångaren har valt. Provokativt med handskarna, lite tufft, lite som ett sexattribut och han har en tydlighet och bestämdhet i sitt varande. Solglasögonen återspeglar en anonymitet samt ett nonchalant uttryck. Jag är glad jag fångade bilden och att det ändå blev viss skärpa i den eftersom publiken var ett gungande hav och jag med min kamera åkte fram och tillbaka i sidled så det var ren tur att jag kom åt när jag knäppte mina bilder. Fredsmärket som syns på vad jag tror är högtalaren undrar jag om det tillhör bandet, eller om det ingår i pubens egna scenografi. Om fredsmärket tillhör The Damned's scenografi, är det då kanske som ett skämt

eller är det som ett ärligt uppriktigt ställningstagande för fred? Jag upplever den gotiska rörelsen befriad från den freds – och konflikt debatt som råder i världen, den gotiska rörelsen ägnar sig mer åt att belysa den visuella aspekten av dem själva och kan ha inslag av det dunkla, nära-döden-lidelsen på ett vackert, åtråvärt och medvetet plan. ”The Damned´s” musik är punk-influerat även om det råder en gotisk närvaro styrkt med det teatraliska och det dramatiska. ”The Damned´s” musik spelades även på Slimelight på 1990-talet, om den spelas ännu idag vet jag inte. Nu ger bilden mig många minnen från den kvällen på en pub i Camden. Det runtomkring, vad som också hände då, talar till mig då en bild kan framkalla en serie av minnen, många minnen som är ovidkommande i sammanhanget av konserten men som ändå har sin plats i det mentala arkivet. Bilder är en ibland ovärderlig minnesskatt då dokumentationen av vår samtid så småningom alltid blir ett historiskt dokument som i sin tur framkallar minnen, tankar och känslor i vår associationsbank, beroende på våra tidigare erfarenheter. Jag och min väninna mötte en ensam got-kille men feminina svart-röda randiga strumpbyxor. Vi såg honom sedan gå in i puben där ”The Damned” spelade och då visste vi att vi var på rätt plats. Nu blir bilden som ett stöd för minnet, allt vad mitt liv innebar i den tidseran. Mannen vi ser på bilden är sångaren Dave Vanian i ”The Damned.”



Bild 2: Bild på Patricia Morrison, här spelar hon i "The Damned", samma konsert som bild 1. Patricia Morrison är även basist i gothbandet "Sisters of Mercy." Bilden har en tyngd och balans inkluderat en rörelsedynamik. Hon vilar i det hon gör. Att det är el-bas hon spelar och inte el-gitarr gör bilden ännu tyngre och stabilare. Hennes klädsel, lack-korsetten är typisk för den gotiska kvinnan. Som jag tidigare nämnt är det bland annat Patricia Morrison som

introducerat korsetten i got-rörelsen. Bibetydelsen, konnotationen, som vi lägger i bilden kan bland annat vara vår tolkning om till exempel makt genom Patricias sexualitet, dominans, hårdhet och aggressivitet, det vill säga de signaler hon sänder ut som vi betraktare väljer att tolka, ibland på samma sätt och ibland individuellt och olika. Kanske även Patricia, denotationen, besitter en sexuell frigjordhet, en sexuell självständighet som vi som betraktare kan tolka. De svarta lack-ärmarna ger ett dramatiskt och teatraliskt uttryck och hennes pose säger mig att hon är trygg i sin sexualitet, medveten om vilka signaler hon sänder ut och att hon i sitt varande har en självklar självvald roll. Även här har jag framkallat bilden kontrastrikt utan många gråskalor.



Bild 3: Fotografi tagit med självutlösaren. Ofta står även jag även framför kameran när jag arbetar med mina projekt. Här har killen som är till vänster målat oss med kroppsmålningsfärg. Det är jag som är till höger och jag ställde in kameran manuellt och kopplade till självutlösaren. Bilden är tagen 1998 i mitt rum i norra London. Jag anser att det är en bild med många dimensioner på så sätt att genusmässigt kan det vara svårt att säga vem som är man och vem som är kvinna. Bilden är aggressiv och den svart/vita aspekten gör

bilden mycket slagkraftig med dess starka kontraster. Tuben mellan oss får mig att tänka på olika masker som används till exempel vid sadomasochistiska sexuella inslag. Jag ville framförallt visa de icke-invigda människorna i Sverige som var utanför scenen att detta var min vardag, att jag nu levde i en annan kultur, en subkultur som var svåråtkomlig för den breda allmänheten. Denna gotiska subkultur upplevde jag aldrig som farlig, tvärtom. När du väl etablerat dig som got med kläder och smink och ett visst kunnande om den gotiska musiken så var det lättare att lära känna och umgås med de andra inom rörelsen. Estetiken är självklar och kan påminna om olika stamfolks kroppsmålningar. Målningarna är enligt mig både futuristiska och traditionella. De vill stärka makten hos individerna, att både vara provocerande och som ett eget beskydd, en mask.



Bild 4:

Bilden är tagen av fotografen Paul Freestone som har sin verksamhet i Oxford, U.K. Modellerna på bilden är jag, till vänster, och min vän som levde som got på 1990-talet, Elizabetta, till höger. Det var Pauls idé att vi skulle stå mitt emot varandra i profil. Maskerna som är gjorda av nätstrumpbyxor är skapade av Elizabetta. Vi umgicks och gick till Slimelight tillsammans. Även om det är en hård bild med våra frisyreer och masker så är det enligt mig även en bild som vilar. Det är något stillsamt över bilden både något förbjudet och ändå så tillåtande. Denna bild är främst konstnärlig, en estetisk aspekt kan vara symmetrin i bilden, det som är lika, nästan spegelvänd. Bilden blir inte så provocativ då vi är stilla. Det är en sval och lugn bild trots att det vi ser skulle kunna förknippas med upprördhet och heta känslor.



Bild 5: Bilden är tagen med självutlösaren av mig, det är jag på bilden. Klassisk sminkning för att vara inom got-rörelsen och det jag har på mig är ett typiskt got-plagg det vill säga fisknätströja. Den finns även som variant med småhåligt nät. Håret är rakat på sidorna och jag har extensions, det vill säga löshår fastlimmat på mitt eget hår. Det syntetiska håret är svart och blått. Basen har bara tre strängar, den fjärde har gått av. Diagonalen i bilden, lutningen på grund av basens hals, gör att det finns en viss rörelse i bilden, en dynamik. Vi kan fråga oss vad finns utanför bilden, särskilt på dess högra sida då vi läser bilder från vänster till höger. Vad är fortsättningen? Dessutom, vad är det jag dyrkar? Bilden ger ett intryck att jag ber till eller avgudar någon/något som finns bortom mig själv, något högre då jag blickar uppåt och nästan knäpper mina händer runt basens hals. Är det Gud jag tillber? Eller är basens hals en fallossymbol? Är det mannen jag dyrkar? Bilden är intressant både ur genusperspektiv och genom den aspekten att den gotiska subkulturen trånar efter vissa ockulta, suggestiva normer. Här möter mörkret ljuset, eller är det tvärtom?



Bild 6:

Bilden är den första i fotoserien och boken *The Fairy & the Pixies*. Jag är stolt över bilden och hela serien som kan läsas i en följd men även plockas ut fristående från varandra. Denna bild, tillsammans med de övriga i serien, är från mitt examensarbete 1998 då jag studerade fotografi och ljud på London College of Printing & Distributive Trades. Bilderna blev direkt uppskattade av både lärare och elever på skolan och jag kände själv att på grund av dessa bilder hade jag ett guldägg i min hand. Tanken bakom bilden och hela serien är att jag och Elizabetta, vi som är kvinnor ska förföra fen på ett lockande vis. Fen, som är en man (Paul Freestone), ska vara undergiven och timid och inte ana ugglor i mossen inför vad jag och Elizabetta har i tankarna. Jag har sminkat mig och Paul och till viss del även Elizabetta. Hon har en dubbel tuppkam som är både röd och svart, men de röda partierna visar sig som grått på bilden. Ingen står bakom kameran, jag trycker på självutlösaren med foten de flesta gånger, Paul trycker med sin fot ibland. Tillsammans skapade vi *The Fairy & the Pixies* även om det är jag som är upphovsmannen, regissör och sminkör. Jag visste vad jag ville ha och hur jag ville ha det. Eftersom ingen stod bakom kameran och jag ville att de skulle följa min idé var tillit en viktig ingrediens. Ett viktigt inslag jag använder inom min fotografering är att jag spelar musik för att komma i rätt stämning och för att kunna leverera bilder med inlevelse och passion.



Med mina bilder vill jag definitivt säga någonting, men det ligger i betraktarens tankar och fantasi att fånga upp budskapet. De flesta av mina bilder har flera dimensioner, till exempel kampen mellan det goda och det onda, olika genusperspektiv, svagt och starkt, makt, sexualitet, sensualitet, teater med flera begrepp. Allt detta kan ibland finnas i en och samma bild, till exempel ser jag detta själv i bilderna i *The Fairy & the Pixies*. Det ligger en oerhörd kraft bakom bilderna, en stark vilja att få fram mina tankar och idéer med bilderna, att allt som jag nämnt ovan ska lysa igenom i bilderna. Det finns ondska i världen, det finns godhet i världen och jag har valt att med min bok göra en saga med inslag av detta. Att bli lurad, att bli förförd så som vi själva många gånger blir lurade av att någon eller något utger sig för att vara något annat än det han/hon är. I genusperspektivet kan jag visa på att i min bildsaga är kvinnan den listiga, den som förför för att få det hon vill ha, äter upp sitt byte men att hon först visar upp en god och vacker bild av sig själv. Här är kvinnan inte undertryckt, det är hon

som undertrycker fen, det vill säga mannen, genom förförelse och hennes makt. Mannen faller offer för kvinnan som lurar och förstör mannen (fen) genom att äta upp honom. Så slutar sagan. Andra bilder jag tagit utanför *The Fairy & the Pixies* är på en man som är utklädd till brud i bröllopsklänning och slöja, fotograferat och framkallat analogt i svart/vitt. Mannen knäpper sina händer i bröst höjd och runt hans handleder sitter det handbojor. Mannen är utklädd till kvinnan som genom sitt ansiktsuttryck och position ser undertryckt ut.

Sammanfattning och slutsatser

En del av svaren på hur man konstruerar en identitet kan jag påvisa genom mitt eget sätt att skapa en identitet, i detta fall en identitet som got i England under senare delen av 1990-talet samt genom svaren från intervjuerna med ”Mandy” och ”Michael”. För att identifiera mig som got bar jag mörka, dramatiska kläder och bar en uppseendeväckande make-up. Har du tidigare bekantat dig med goter eller den gotiska rörelsen finns det ingen tvekan för dig att hävda jag tillhörde den scenen. Som jag nämnt tidigare så talar Goffman om intrycksstyrning, och en del av min upplevda identitet som got var att jag kunde påverka andra att ha en åsikt om mig, vad den åsikten än var. Jag väckte uppmärksamhet kring mig och jag njöt av att uppleva att jag hade makt även om den var både inbillad och verklig. Makt att påverka andra, att vara en individ i ett större kollektiv. Det fanns verkligen både ”Gemeinschaft” och ”Gesellschaft” i den gotiska rörelsen och jag upplevde de båda dimensionerna. Precis så som Abu-Lughod levde nära de muslimska kvinnorna i Egypten samtidigt som hon hade en fot i den västerländska världen, det vill säga hon levde i världar av både småskalighet och storskalighet. Att ha med de specifika svart/vita bilderna i denna uppsats är för mig ett sätt att framhäva och påvisa den enormt visuella dragningskraft och estetik som tillhör got-rörelsen. Imagen som got kan upplevas som skrämmande och provocerande för icke-invigda men som got kan ansiktsmålningar och smink bli en fasad, en mask att gömma sig bakom. Det kan förefalla att man som got har makt, makt genom att anamma subkulturens olika attribut som jag nämnt tidigare, till exempel krucifix och solglasögon. Genom ansiktsmålningar och att bära solglasögon håller goterna andra människor utanför den gotiska världen, det blir en mask för goterna, en signal för övriga goter att man är got och ett avståndstagande till icke-

anhängare. Genom mina bilder berättar jag för alla som ser bilderna, goter och icke-goter, att den gotiska rörelsen finns och att människor har en lust och vilja att klä sig och sminka sig på det dramatiska sättet. I städer som till exempel London lever människor ut sin passion för den gotiska subkulturen genom att klä sig och sminka sig enligt de gotiska koderna. Jag fann en hjälpsamhet bland goterna, till exempel att de hjälpte mig att hitta arbete, tipsade mig om vilka gig som var på gång, vart jag skulle finna gotiska nattklubbar och vart jag kunde köpa gotiska/punk-kläder. När jag efter några år blev sjuk och mina masker föll visste jag inte vem jag var eller vilka människor jag tillhörde. Jag hade blivit av med min gotiska flock och de jag självmant vänt ryggen till i min hemort kunde jag inte identifiera mig med, dessutom hade jag vad jag trodde straffat ut mig själv från mina svenska vänner som inte var goter. Jag hade ingen plattform längre och jag föll rätt ner i avgrunden och ingen tycktes vilja plocka upp mig därifrån. Lyckligtvis slipper jag numera simma i den gyttjan, jag har rest mig och lever ett bra liv idag utan att vara got. Jag vill hävda att got-rörelsen ser ut att överleva genom tid, även om anhängarna ibland är färre och ibland fler. Got-rörelsen har spridit sig över hela den västerländska världen och en del av subkulturen, den mystifierade genren och den svåråtkomlighet som finns hos anhängarna gör att lockelsen och lidelsen för got-rörelsen har en suggestiv och eggande passion för det vi kommer möta i det okända inom got-rörelsen.

Rosaldo kunde inte med sitt intellekt förstå och försvara illdåd och seder som huvudjägarna utförde (McGee Warms 2008:533), men efter att han förlorade sin hustru kunde han förstå viljan att kanalisera och ta ut sin ilska och sorg på något/någon annan. Många har säkert svårt för att förstå varför man bestämmer sig för att leva som got, hur man kan leva som got och hur det påverkar vardagen och livsutrymmet att vara got. Postmodernismens riktning om att modernismen har spelat ut sin roll får stöd inom socialantropologin av Pink, Rosaldo och Abu-Lughod. Postmodernister hävdar att vetenskap och rationaliseringar omöjligt kan påvisa korrekta kunskaper om världen (McGee Warms 2008:532). Vi uppfattar vår omvärld olika på grund av vårt språk, personliga erfarenheter och vår kulturella bakgrund. På så vis är det omöjligt för oss att på ett objektivt sätt tolka vår omvärld (McGee Warms 2008:532). Socialantropologi och dess mångfacetterade riktningar gör ämnet ännu mer spännande. Antropologer kan utforska och dokumentera olika fält, men precis som med fotografier så är det betraktaren med sina förkunskaper som gör sin tolkning av ämnet. Enligt Alberoni (Alberoni 1984:105) så är det endast konkreta sociala formationer som finns i samhället som kan älskas så som till exempel kyrkan, sekter, partier och familjer. Gotrörelsen som gått från att vara en liten grupp har sedan slutet på 1970-talet vuxit sig fram till att bli en bestående

institution som givetvis också kan älskas och säkerligen dyrkas av vissa. Gemenskapen med andra goter som blir som ens familj.

Källförteckning:

Alberoni. 1984. *Movement and Institution*. NY: Columbia Univ. Press.

Brill, Dunja. 2008. *Goth culture: gender, sexuality and style*. Oxford: Berg.

Engdahl, Oscar. Larsson, Bengt. 2006. *Sociologiska perspektiv*. Ungern: Elanders Hungary Kft.

Eriksen, Thomas Hylland. 1995. *Små platser – stora frågor. En introduktion till socialantropologi*. Nora: Nya Doxa.

Goffman, Erving. 1959. *Jaget och maskerna*. Doubleday & Company, Inc.

Hodkinson, Paul. 2002. *Goth: identity, style and subculture*. Oxford: Berg.

Lambek, Michael. 2002. *A Reader in the Anthropology of Religion*. Malden, USA: Blackwell Publishing Ltd.

McGee, R. John. Warms, Richard L. 2008. *Anthropological theory*. New York: McGraw-Hill.

Pink, Sarah. 2001. *Doing Visual Ethnography*. London: Sage Publications Ltd.

Sarelin, Mikael. 2012. *Krigaren och transvestiten: gestaltningar av mörker och maskuliniteter i finländsk black metal*. Åbo: Åbo akademis förlag.